

**МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
БИОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра ботаники**

Михолап
Ирина Эдуардовна

**БИОЛОГИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ СОРТОВ КЛЕМАТИСОВ
ГРУППЫ ЖАКМАНА В УСЛОВИЯХ ЦЕНТРАЛЬНОГО
БОТАНИЧЕСКОГО САДА НАН БЕЛАРУСИ**

Дипломная работа

Научный руководитель:
кандидат биологических наук
доцент В.В. Черник

Допустить к защите

«_____» _____ 2017г

Зав. кафедрой ботаники

кандидат сельскохозяйственных наук, доцент В.Д. Поликсенова

Минск, 2017

РЕФЕРАТ

Дипломная работа – 62 страницы, 5 рисунков, 7 таблиц, 53 источника

Ключевые слова: клематисы группы Жакмана, сортооценка, хозяйственные и декоративные признаки

Объект исследования: сортовые клематисы группы Жакмана.

Цель работы: изучение биологических особенностей 15 сортов клематисов группы Жакмана, установить наиболее перспективные для озеленения.

Методы исследования: Сравнительная оценка сортов по важнейшим декоративным признакам и по хозяйственно биологическим качествам

- 1) Методика наблюдения за сезонным ростом растений;
- 2) Методика изучения вегетативного размножения;
- 3) Методика сравнительной оценки перспективности сортов.

В работе внимание уделено сортовым клематисам группы Жакмана, интродуцируемым в Центральном ботаническом саду Академии наук Беларуси (ЦБС НАН Б), где собрано и испытано большое количество отечественных и иностранных сортов. Рассмотрены их биологические особенности в связи с условиями произрастания, сезонное развитие, вегетативное размножение с использованием методики сортоиспытания.

Подобные исследования необходимы для целей практического озеленения, в частности при формировании композиций по срокам цветения, окраске. Значение биологических особенностей так же важно и необходимо для работы селекционера при выведении новых сортов, наиболее приспособленных к данным климатическим условиям, а также обладающих определённым набором качеств. Исследования проводились в период 2015-2017 г. Исследовано 15 сортов клематисов группы Жакмана, которые наиболее полно представлены в коллекции.

Наиболее перспективные сорта: Виктория (*Victoria*), Жакмана Альба (*Jackmanii Alba*), Негритянка (*Negritjanka*), Перл д'Азур (*Perl d Azur*) рекомендуются для озеленения в г. Минске и других регионах со сходными природно-климатическими условиями.

РЕФЕРАТ

Дыпломная праца – 62 старонкі, 5 малюнкаў, 7 табліц, 53 навуковыя працы

Ключавыя словы: клемацісы групы Жакмана, сортаадзнака, гаспадарчыя і дэкаратыўныя якасці

Аб'ект даследавання: гартункавыя клемацісаў групы Жакмана

Мэта працы: вывучэнне біялагічных асаблівасцяў 15 гатункаў клемацісаў групы Жакмана, выявіць найбольш перспектыўныя для азелянення.

Метады даследавання: Параўнальная адзнака гатункаў па найважнейшых дэкаратыўным прыкметах і па гаспадарча біялагічных якасцях

- 1) Методыка назірання за сезонным ростам раслін;
- 2) Методыка вывучэння вегетатыўнага размнажэння;
- 3) Методыка параўнальнай ацэнкі перспектыўнасці гатункаў.

У працы ўвага нададзена гартункавым клемацісам групы Жакмана, інтрадуцыруемым ў Цэнтральным батанічным садзе Акадэміі навук Беларусі (ЦБС НАН Б), дзе сабрана і выпрабавана вялікая колькасць айчынных і замежных гатункаў. Разгледжаны іх біялагічныя асаблівасці ў сувязі з умовамі вырастання, сезоннае развіццё, вегетатыўнае размнажэнне з выкарыстаннем методыкі сортавыпрабавання.

Падобныя даследаванні неабходныя для мэтаў практычнага азелянення, у прыватнасці пры фарміраванні кампазіцый па тэрмінах красавання, афарбоўцы. Значэнне біялагічных асаблівасцяў так жа важна і неабходна для працы селекцыянера пры вывядзенні новых гатункаў, найбольш прыстасаваных да дадзеных кліматычным умовам, а таксама якія валодаюць пэўным наборам якасцяў. Даследаванні праводзіліся ў перыяд 2015-2017 г. Даследавана 15 гатункаў клемацісаў групы Жакмана, якія найбольш поўна прадстаўлены ў калекцыі.

Найбольш перспектыўныя гатункі: *Виктория (Victoria)*, Жакмана Альба (*Jackmanii Alba*), Негрыцянка (*Negritjanka*), Перлд Азур (*Perl d Azur*) рэкамендуецца для азелянення ў г. Мінску і іншых рэгіёнах з падобнымі прыродна-кліматычнымі ўмовамі.

ABSTRACT

Thesis – 62 pages, 5 figures, 7 tables., 53 sources

Keywords: Clematis group of *Jackmanii*, variety cocoe, economic and decorative features

The object of study: Varieties of clematis *Jackmanii* group

Objective: To study the biological characteristics of 15 varieties of clematis *Jackmanii* group, find out the most promising varieties for landscaping.

Methods: Comparative evaluation grades on the major decorative features and on the biological quality of service

- 1) Method of monitoring the seasonal growth of plants;
- 2) Method of studying the vegetative propagation;
- 3) The methodology of comparative evaluation of promising varieties.

In this work the attention is paid to clematis group of *Jackmanii* introduced in the Central Botanical Garden of the Academy of Sciences of Belarus (NAS CLS B) where a large number of domestic and foreign varieties were collected and tested. We consider their biological characteristics due to the growth conditions, seasonal development, vegetative propagation using the variety of testing techniques.

Similar researches are necessary for the purposes of practical gardening, in particular when forming compositions on blossoming terms, coloring. Value of biological features is also important and it is necessary for work of the selector at deduction of the new grades which are most adapted for these climatic conditions, and also having a particular set of qualities. Researches were conducted during 2015-2017. 15 grades of clematis of group of *Jackmanii*, which are fully represented in a collection, were investigated.

The most perspective grades: Victoria (*Victoria*), Zhakmana Alba (*Jackmanii Alba*), Negritjanka (*Negritjanka*), Perl d Azur (*Perl d Azur*) are recommended for gardening in Minsk and other regions with similar climatic conditions.